

iFi Pro iDSD

*serieus audiofiel
muziekgereedschap*

iFi Pro iDSD

De iFi Pro iDSD is het meest complexe en meest innovatieve apparaat dat de Britse hifi-fabrikant ooit op de markt heeft gebracht. Fans van het merk hebben er wél even op moeten wachten, maar nu het dan zo ver is blijken de inmiddels hoog opgelopen verwachtingen terecht te zijn geweest. Op de recensenten rust nu de schier onmogelijke taak om de indrukwekkende lijst aan features die de iFi Pro iDSD biedt in een review te gieten. Want grote griebels, wat kan het ding veel! Ik ben er eerst maar eens gewoon naar gaan luisteren, en pas toen ik na twee weken een beetje van de verbazing was bekomen heb ik me achter het schrijfgetafelte gehesen voor een poging. Daar gaan we...

Wat zit er op en in?

Het tussenkopje hierboven had net zo goed “wat zit er NIET op en in?” kunnen luiden. Een beetje flauw natuurlijk, want vinyl afspelen kun je er alvast niet mee, en boodschappen doen of de hond uitlaten behoren evenmin tot de mogelijkheden. Maar de functies die iFi ontwerper Thorsten Loesch in de iFi Pro iDSD heeft samengebracht vormen niet alleen een logisch geheel, ze laten ook weinig te wensen over. De iFi Pro iDSD is een da-converter, upsampler, hoofdtelefoonversterker, (buisen)voorversterker én DLNA-streamer. De Pro-behuizing is, als je de iFi Pro iCAN of de Pro iESL al kent, geen verrassing. Hij is ongeveer zo groot als een flink boek en ook minstens even zwaar, de iFi Pro iDSD weegt net geen 2 kilo en dat voelt uiterst degelijk. Voor een precieze beschrijving van alle knoppen verwijs ik als vanouds naar de internetpagina van de fabrikant, maar een samenvatting van de bijzonderheden lijkt me wel handig.

Het verlichte iFi logo linksboven op het front geeft met verschillende kleuren de status aan: groen voor opwarmen, wit voor solid state weergave, oranje voor de twee standen van de buizen-uitgang en rood als er wat mis is. Rechtsachter op de bovenplaat zit ook een rond kijkvenster. Als de buizen worden ingeschakeld is hier een oranje gloed zichtbaar, die echter wordt veroorzaakt door gekleurde LED's. Voor mij had dat niet gehoeven, maar het effect is subtiel en ik snap ook wel waarom die keuze is gemaakt. En er is in elk geval gekozen voor de juiste kleur. Het ronde en goed afleesbare OLED display op het front geeft informatie over zaken als sample rate, gekozen filtering, en de resolutie van het inkomende en het uitgaande signaal. De draaiknop voor de bronkeuze dubbelt als drukknop voor de helderheid van het display (in vier stappen, inclusief 'uit') en de polariteit

van het digitale signaal. De kleinere draaiknop waarmee je de verschillende digitale PCM filters en upsampling kiest schakelt als drukknop ook tussen de twee standen van DSD upsampling. De hoofdtelefoonversterker heeft een analoge (Alps Blue Velvet) volumepotmeter die ook op afstand kan worden bediend, en drie uitgangen; 6.3mm en 3.5mm single ended en 2.5mm gebalanceerd.

Aan de achterzijde zitten de single ended en gebalanceerde analoge lijnuitgangen, een verzonken draaiknop voor een vaste of variabele uitgangsspanning van elke lijnuitgang, een RJ45 ethernet aansluiting, een USB-A aansluiting voor een externe harde schijf met muziek, een sleuf voor een Micro SDHC kaartje met muziek, een aansluiting voor de Wi-Fi antenne, een USB-B ingang, een gecombineerde s/pdif coaxiale/optische ingang (niet los schakelbaar dus), een AES/EBU digitale XLR ingang en een BNC s/pdif ingang die ook te schakelen is als input voor drie verschillende externe clock-systemen die de nauwkeurigheid van de iFi Pro iDSD nog verder kunnen vergroten. En tot slot een clock-uitgang, een DC uitgang, en een DC ingang waarop de speciaal voor de Pro iDSD ontwikkelde iFi iPower moet worden aangesloten.

Filters en Upsampling

Lange tijd hebben audiofielen weinig mogelijkheden gehad om invloed uit te oefenen op het digitale deel van hun set. Wilde je een andere klank, dan moest je een andere cd-speler of converter kopen. Vandaag de dag heeft de consument echter de beschikking over een keur aan mogelijkheden tot eigen inbreng. Flexibiliteit is het toverwoord, en schakelbare filters zijn de toverstaf. En wat dat betreft kun je met de iFi Pro iDSD je hart ophalen. Naast de viervoudige Burr-Brown converterchip die de daadwerkelijke conversie voor zijn rekening neemt beschikt de iFi Pro iDSD over een FPGA chip (Field Programmable Gate Array) waar iFi's eigen software voor PCM- en DSD-upsampling in is geprogrammeerd. Als je hem uit de doos haalt staat hij standaard ingesteld op Filter 1 (Bitperfect), wordt er géén DSD upsampling toegepast en staat de buizen-uitgangstrap uit. En dat klinkt, zelfs koud uit de doos, al fantastisch. Als je gaat beginnen aan het vergelijken van alle mogelijkheden mag je echter je agenda voor de rest van de dag vrijmaken, want er zijn nogal wat keuzes die allemaal hun eigen klankmatige karakter opleveren. Als je de instelbare polariteit van het digitale signaal meetelt zijn er maar liefst 28 mogelijkheden. Soms zijn de verschillen subtiel, maar soms ook vrij groot. Denk daar maar vast een beetje over na, ik kom er later nog op terug.

iFi PRO iDSD

Luisteren...

Het beluisteren van de iFi Pro iDSD heb ik - na 24 uur inspelen met internet radio als bron - in etappes gedaan. Er zijn domweg teveel variabelen om het in één keer te doen. Bovendien leek het me handig om de verschillende gebruiksmogelijkheden ook echt apart te bespreken, zodat voor gebruikers met verschillende wensen duidelijk wordt wat de Pro iDSD hen te bieden heeft. Wat doet hij als hoofdtelefoonversterker? En als voorversterker? Hoe is de ingebouwde streamer? Maar welbeschouwd zijn dat allemaal fantastische extra's. De nadruk van deze review zal liggen op de Pro iDSD als stand-alone da-converter in een zeer goede hifi set. Dat is dan ook waar iFi hem primair voor heeft ontwikkeld.

Als hoofdtelefoonversterker

Dit onderdeel van de review houd ik bewust vrij kort. Ten eerste omdat er over de Pro iDSD als hoofdtelefoonversterker al vele uitgebreide reviews zijn verschenen (wij bevelen de uitvoerige [review](#) van Jamie Biesemans voor hifi.nl aan), maar ook omdat mijn eigen arsenaal aan hoofdtelefoons niet groot is en bovendien geen extreme eisen stelt aan de versterker. Desondanks vermeld ik graag dat de Pro iDSD mijn AudioQuest NightHawk Classic werkelijk fantastisch liet klinken. Alle verschillende nuances die de vele instelmogelijkheden bieden waren duidelijk te horen. Hoewel de NightHawk een behoorlijk eenvoudig aan te sturen hoofdtelefoon is profiteert hij wel degelijk van betere versterking. En zo kleurrijk, dynamisch en krachtig als hij klonk via de eenvoudigste ongebalanceerde 6.3mm uitgang, zo groot is dus de muzikale belofte voor gebalanceerd gebruik met duurdere en complexere high-end hoofdtelefoons. Ook niet onbelangrijk voor hen die vaak tussen de oorkussens verkeren: de buizentrap in de iFi Pro iDSD is werkelijk doodstil. Als je wél de klankmatige rijkdom van buizen wil maar niet de ruis die er vaak mee geassocieerd wordt, dan is de iFi Pro iDSD je vriend.

Als streamer

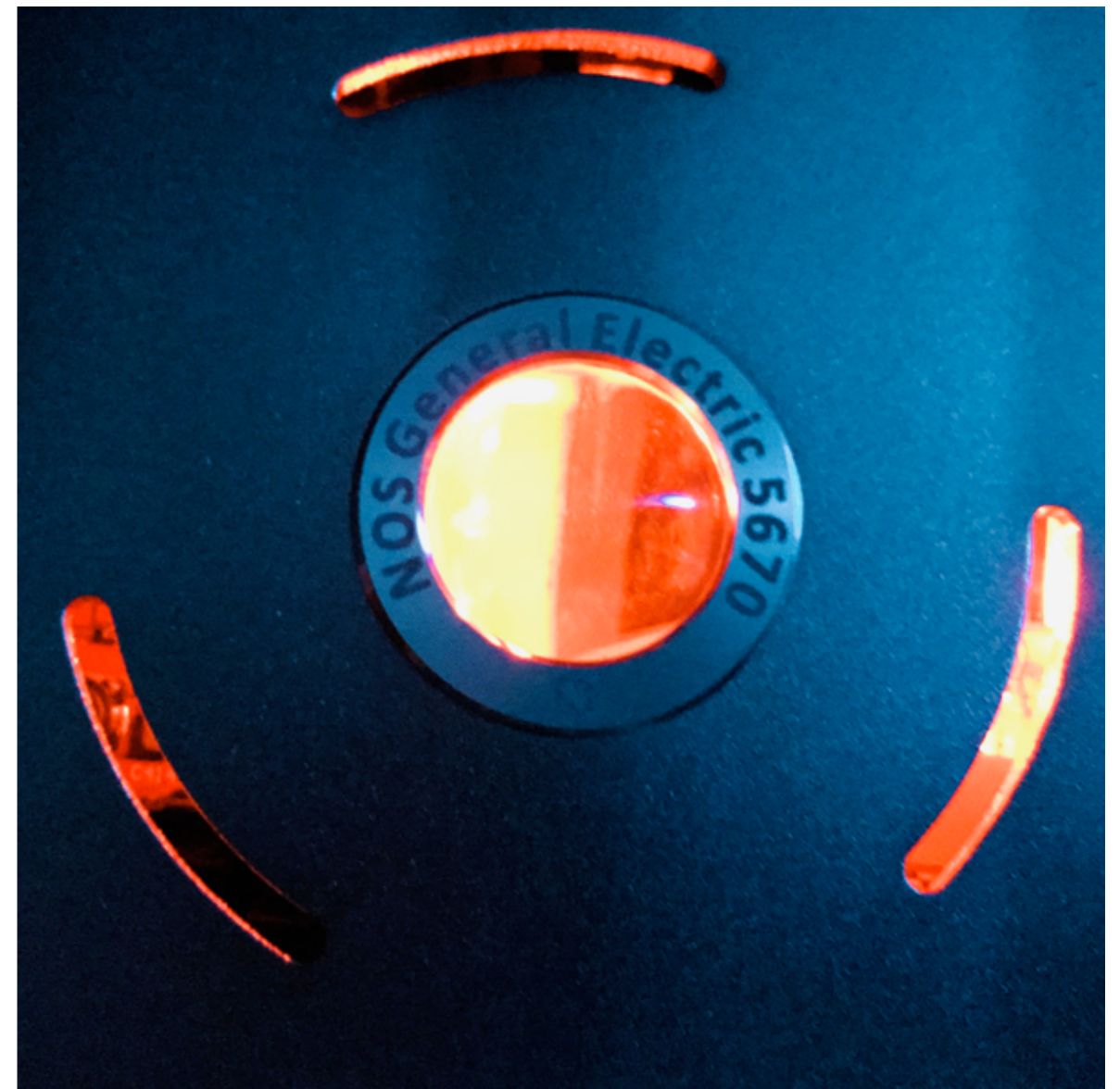
De iFi Pro iDSD is voorzien van een ingebouwde UPnP/DLNA streaming module die moet worden bediend met de gratis MÜZO app. Hoewel ik absoluut geen fan ben van UPnP moet ik toegeven dat de app er goed uitziet en redelijk snel en stabiel werkt. Maar als je de grafische interface en de zoekmogelijkheden van Roon gewend bent is het echter toch wat tobben met een collectie van bijna 9.000 albums. Ik schat echter in dat de app voornamelijk gebruikt zal worden voor het bedienen van online streamingdiensten als Tidal en Spotify, en van internet radio, en dat werkt prima. Als je de Pro iDSD via een goede ethernetkabel op een switch of router aansluit is het klankmatige resultaat uitermate verfijnd. Streamen vanaf de NAS gaat ook pijnloos, als je eenmaal het album van je keuze hebt kunnen selecteren. Via de MÜZO app kun je ook draadloos (via Airplay) muziek vanaf je i-device afspelen, maar dat werkt alleen als beide apparaten op hetzelfde draadloze netwerk zijn aangesloten.

Als voorversterker

Na een kort verblijf op mijn werkkamer - voor de hoofdtelefoon-test - verhuisde de Pro iDSD naar de grote set in de woonkamer. Daar nam hij tijdelijk de plaats in van mijn NAD M51 da-converter. Ik besloot de iFi iPower voeding te verwennen en de AudioQuest NRG-10 die normaal de NAD van stroom voorziet te gebruiken in plaats van het meegeleverde generieke netsnoer. De Pro iDSD werd met AudioQuest Water interconnects single ended aangesloten op mijn PrimaLuna Dialogue Premium HP Integrated versterker. Het digitale signaal kwam via een AudioQuest Coffee USB vanuit de dedicated Mac mini waarop Roon Server draait. Omdat de iFi Pro iDSD zéér vergaand galvanisch is ontkoppeld en de digitale signalen intern volledig van jitter worden ontdaan en worden 'gereklocked' was signaalbehandeling met bijvoorbeeld een iFi micro iUSB3.0 overbodig. Met de schakelaar op de achterzijde ingesteld op HiFi (Var) werd de Pro iDSD aangesloten op de HT ingang van mijn PrimaLuna, die daardoor effectief in een eindversterker veranderde. En toen bleek dat de iFi Pro iDSD ook een uiterst capabele voorversterker kan zijn, die een groots en kleurrijk geluidsbeeld neerzet, waarin ruimte is voor dynamiek en detaillering. De

buizentrap bood een duidelijk ander maar zéér prettig geluid, waarbij de 'gewone' stand wat warmer en relaxter klonk, en de + stand, vanwege de vrijwel geheel uitgeschakelde lokale feedback, meer even harmonische vervorming en dus een euforischer en wat gedetailleerder geluid gaf. Dat mag volgens sommigen dan My-Fi zijn in plaats van Hi-Fi, mijn voorkeur ging uiteindelijk tóch uit naar deze laatste stand. Heerlijk! Het inschakelen van de buizentrap in de Pro iDSD veroorzaakte (overigens alleen bij gebruik als voorversterker) een kleine maar duidelijk hoorbare 'plop', maar van verdere bijgeluiden was eigenlijk geen sprake. Ik moest echt in de luidspreker kruipen om de ruis van de buizen waar te nemen, de toegepaste General Electric NOS JAN 5670 buizen zijn dus van zéér hoge

Als DA-converter

Uiteraard heb ik naar héél veel verschillende muziek geluisterd, en het was al snel duidelijk dat de iFi Pro iDSD zich bij alle mogelijke genres als een vis in het water voelt. In recensentenbeeldspraak hebben we het dan over kracht en souplesse, over transparantie en detaillering zónder 'witheid', en over snelheid, héél veel natuurlijke klankkleur en muzikale betrokkenheid. De muziek werd aanzienlijk tastbaarder dan ik gewend was, stond mooier los van de luidsprekers en betrok me meer bij het verhaal dan met mijn eigen referentie. Het is best moeilijk om het precieze gevoel te beschrijven,

maar ik zou zeggen dat de weergave met de iFi Pro iDSD in de keten gewoon beter 'klopte'. Hij gaf een buitengewoon weldadig gevoel van rust en juistheid.

Om de verschillen tussen filters en upsampling-mogelijkheden en de buizentrap te beoordelen heb ik me beperkt tot de tracks *Strange Feeling*, van het onlangs door mij gerecenseerde album *Helping Hand van Man*, en de DSD versie van *Happiness Is Easy* van Talk Talk. Waarom geen MQA? Simpel: op het moment dat ik dit schrijf is MQA in de Pro iDSD nog niet geactiveerd. Er wordt door iFi naarstig aan een nieuwe firmware-versie gewerkt die dat mogelijk gaat maken, en volgens iFi wordt de Pro iDSD daarmee zelfs hun eerste volledige core decoder én renderer, wat betekent dat je geen software als Roon of Audirvana+ meer nodig hebt om de eerste unfold te doen. Maar let op: de huidige 5.30 firmware die de andere da-converters van het merk van MQA voorziet is NIET geschikt voor de Pro iDSD! Houd onze nieuwspagina in de gaten voor updates hierover.

Verschillen tussen Filters en Upsampling

Omdat er zó veel mogelijkheden zijn zal ik me hier beperken tot mijn primaire indrukken. iFi geeft in de [documentatie](#) over de Pro iDSD namelijk zelf óók al voldoende voorzetjes over wat je klankmatig van de filters en upsampling mag verwachten.

Bitperfect. Eigenlijk is dit 'geen filter', en in de Bitperfect stand vindt ook geen oversampling plaats. Het geluid is schoon en evenwichtig, neigend naar warm, met een stevige dynamiek en redelijk wat kracht en ruimtelijkheid.

Bitperfect+ is iFi's versie van Bitperfect, die minimaal opener en helderder klinkt. Hier wordt wél gefilterd, en dat geeft iets meer inzicht in de ruimte, maar is over het geheel ook wat droger en afgemetenener, en lijkt wat minder energie in het laag te hebben.

Gibbs Transient Optimised (upsampling naar PCM 705kHz) is duidelijk anders, meer forward. Dit is wat bij andere iFi da-converters 'Minimum Phase' filtering heet. De detaillering neemt toe, en er is meer energie in het hoog en mid. Deze upsampling klinkt ruimtelijker en dynamischer, met meer fijndynamiek en meer energie in het laag.

Apodising (upsampling naar PCM 705kHz) lijkt behoorlijk op Gibbs Transient Optimised, maar met schoner en iets minder krachtig hoog en meer ruimtelijkheid. Dit filter klinkt ook wat warmer in het middengebied, heeft een verfijndere microdynamiek, is wat ronder en dieper in het laag en klinkt vloeiender. De weergave begint trekjes van analoog te krijgen.

Transient Aligned (upsampling naar PCM 705kHz) brengt rust en vloeiendheid. Het hoog is met deze combinatie van filtering en upsampling het schoonst en wat mij betreft het mooist in balans. De ruimtelijkheid neemt verder toe, met meer microdynamiek en kracht in de hele weergave. Er is veel power in het laag en de muziek heeft een hoog realisme. Deze stand geeft de meest 'analoge' weergave.

DSD remaster: DSD512 (22MHz) brengt rust, maar klinkt net wat afgemetenener en het volume lijkt nét wat zachter. De weergave is wel heel mooi ruimtelijk en vloeiend, het hoog is relaxed en schoon, het laag lijkt nét wat minder krachtig, maar de dynamiek van het geheel is groter.

DSD remaster: DSD1024 (45MHz) geeft meer fijndynamiek en vloeiendheid. De ruimte is beter gedefinieerd en het hoog is zeer schoon en natuurlijk. Het laag is strakker en opnieuw lijkt het net wat minder krachtig te zijn, maar als de DSD upsampling wordt uitgeschakeld blijkt het 'verlies' aan laag bij DSD upsampling te worden veroorzaakt door een wat vollere klank van het middengebied.

Conclusie

Met de Pro iDSD zet iFi de definitieve stap naar de eredivisie van de High End DAC's. Wát een machine! Laat je door de duizelingwekkende hoeveelheid mogelijkheden niet misleiden, dit is een serieus stuk audiofiel muziekgereedschap. Als da-converter laat de Pro iDSD geen enkele steek vallen, en als hoofdtelefoonversterker speelt hij ook op het hoogste niveau. Tel daar de overige 'goodies' bij op en je hebt een winnaar. Anders kan ik het niet omschrijven. Is de iFi Pro iDSD beter dan de iFi Pro iCAN? Als je alleen naar hoofdtelefoons luistert en je bronnen goed voor elkaar hebt

zou ik zeggen van niet. Maar als je een breder inzetbaar apparaat zoekt, of in de markt bent voor een nieuwe da-converter én altijd al een erg mooie hoofdtelefoonversterker wilde hebben, dan kun je stoppen met zoeken.

Is er dan helemaal geen kritiek? Wat de weergave betreft eigenlijk niet nee, maar in praktische zin zijn er inderdaad nog een paar kleinigheden. Vooral het gebrek aan een uitgebreide afstandsbediening, waarbij naast het volume ook bronkeuze en filters vanaf de luisterpositie kunnen worden ingesteld. Wanneer je hem als desktop hoofdtelefoonversterker binnen handbereik hebt is dat geen probleem, maar wanneer je de Pro iDSD in je hifi set opneemt als losse da-converter is het wat onhandig. Ik begreep van iFi overigens dat ze daar al over aan het nadenken zijn. Ook een instelbare vaste gain zou handig kunnen zijn, waarbij de volumeregeling weliswaar wordt overbrugd, maar de gebruiker de keuze heeft uit meerdere vaste standen. Niet elke versterker waar je de Pro iDSD op aansluit heeft dezelfde ingangsgevoeligheid, en iets te weinig output is mijns inziens beter te compenseren dan iets te veel. Maar dat zijn vooral een paar persoonlijke voorkeuren. Waarom ik ze dan toch noem? Omdat de iFi Pro iDSD met stip op 1 is binnengekomen op mijn verlanglijst. Daarom. En daar is eigenlijk alles mee gezegd.

Muziek en Informatie

Meer informatie en prijzen over de beschreven iFi Pro iDSD, vind je in onze webwinkel:

iFi Pro iDSD

Spotify

Man - Helping Hand
Talk Talk - The Colour Of Spring

Tidal

Man - Helping Hand
Talk Talk - The Colour Of Spring

© 2018 art's excellence - www.artsexcellence.com

Dit document is eigendom van art's excellence en mag niet worden gepubliceerd zonder onze toestemming.